

EUROPA revisa la Legislació Alimentària a la UE

Els passats dies 21 i 22 de setembre L'INSTITUT AGRÍCOLA, com a membre de CEPYME, va participar, a Brussel·les, a la seu de la Comissió Europea, en els treballs que es duen a terme actualment i que hauran de donar lloc a una revisió de l'actual legislació alimentària europea, prevista per a mitjans de 2016.

Les reunions del *Advisory Group on The Food Chain and Animal and Plant Health* i del *Working Group meeting on the fitness check of Regulation (EU) N°178/2002 on General Food Law*, celebrades a Brussel·les, a l'aseu de la Comissió Europea, van permetre concretar fortaleeses i mancances de l'actual legislació, i els punts que han de ser objecte de revisió normativa. Tot seguit mirarem de traslladar els seus trets essencials.

Avaluació del RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed), coordinat des de l'EFSA (European Food Safety Authority).

Un dels punts essencials de la revisió normativa és el paper de l'EFSA (Agència de seguretat alimentària europea) i l'avaluació del Sistema d'Alerta Ràpida, Gestió de Crisi i Situacions d'Emergència (RASFF), particularment després d'incidents com el de l'E-Coli d'ara fa uns anys. Vagi per endavant que, avui per avui, **el principal paper de l'EFSA és la coordinació del sistema RASFF i l'assessorament dels diferents organismes responsables de la seguretat alimentària a cada Estat membre.**

Dades rellevants de l'avaluació:

- S'ha determinat que el RASFF ofereix un valor afegit al permetre als Estats membres la comunicació ràpida en matèria de riscos sobre la seguretat alimentària que és essencial en un mercat únic. Se'l considera un pilar de la seguretat alimentària a Europa i peça fonamental de la lliure circulació de mercaderies.
- L'intercanvi d'informació i de guies sobre millors pràctiques per a que es produeixi un enfocament coordinat i harmonitzat en tots els Estats membres és un punt clau. En particular en incidents globals, que és quan es requereix una forta coordinació regional per a que hi hagi una comunicació eficaç amb els socis internacionals.

Punts de millora detectats:

- Enfortiment de la RASFF en el seu paper de coordinador.
- Millora de la seva estructura de gestió de crisi, que augmentaria el valor afegit que li aporta la Comissió Europea.
- Necessitat de reduir duplicitats amb altres sistemes en funcionament (a nivell d'Estats i a nivell europeu, a fi de reduir-ne el cost).
- Permetre la comunicació bilateral directa entre països en determinats supòsits de crisi.
- Millorar la disponibilitat i actualització dels documents Guies i la millora dels fluxos d'informació en els Estats membres ja que no tots tenen el mateix nivell de desenvolupament dels seus plans de contingència.

Country	A specific national contingency plan for food/feed	A general national contingency plan which also covers food/feed incidents	No national contingency plan, but a set of procedures to be used in case of emergencies in the field of food/feed
Austria	X	✓	✓
Belgium	X	✓	X
Cyprus	✓	X	X
Czech Republic	✓ ^a	✓	:
Denmark	✓	✓	:
Finland	X	X	✓
France ^b	X	X/✓	✓ ^c
Germany	✓	:	✓ ^d
Greece	✓	:	:
Hungary	✓	✓	:
Ireland	✓	✓	:
Latvia	X	X	✓
Netherlands	✓	In development	In development
Poland	✓	✓	:
Portugal	✓	In development	✓
Romania	:	✓	:
Slovenia	:	In development	:
Spain	✓	:	:
Sweden ^e	In development	In development	:
United Kingdom	✓ ^f	✓	:

Font: Comissió Europea

Fets destacables:

- Es detecta una diferència rellevant entre països en relació al nombre de notificacions al RASFF, tot i tenir fluxos comercials similars. L'estudi no concreta les causes, així que recomana que la **Food and Veterinary Office** (que es qui té les competències per inspeccionar els organismes responsables del control als Estats membres) realitzi una auditoria per conèixer la raó.

Des de l'INSTITUT AGRÍCOLA valorem positivament que la Comissió vulgui aprofundir en aquest punt.

Les diferències en la determinació de les mercaderies a controlar, nombre d'anàlisis a practicar, etc, es veuen sovint directament influenciades per la quantitat d>alertes que aquests tipus de mercaderies generen. No cal dir, que si una mercaderia no genera alertes, això sovint acaba implicant una disminució dels controls sobre la mateixa en alguns Estats membres fet que ens situaria davant un cercle viciós, a menys alertes menys controls, i com menys controls tenim, menys alertes es generen. L'Institut, fa temps que reclama pel cas de l'avellana d'origen turc una major claredat en relació a les anàlisis efectivament practicades en els punts d'entrada a la Unió Europea. És un fet conegut pel sector que molts dels productes plaguicides autoritzats a Turquia, resten prohibits per als productors europeus generant una competència deslleial (augmenta la competitivitat de productes importats) que es tradueix en un empitjorament dels preus.

Un insuficient control en els Estats membres implica menys notificacions al RASFF. Aquest fet pot afavorir el nombre de transaccions comercials però també permetrà un major nombre d'importacions de productes que com-

peteixen amb els europeus sense les garanties necessàries i afavorits per una legislació més laxa en origen.

Un nombre anormalment baix de notificacions al RASFF pot ser un indicador d'afeccions al mercat comunitari.

- S'indica en l'avaluació que una àrea clau en la gestió de les crisis és la relativa als països tercers, atès que és essencial per a la gestió del risc, però al mateix temps pot ser interpretada com una restricció al comerç internacional amb Europa. S'apunta a la necessitat d'establir els canals adequats per a garantir una col·laboració fluïda en la gestió del risc. No obstant això, la recomanació treballa bàsicament en la línia d'oferir informació a països tercers (vers les alertes detectades). Manca exigir que els productes importats hagin de complir els mateixos requisits i legislació que els productes europeus per ser venuts a Europa, particularment en la utilització de substàncies i tècniques prohibides a Europa que abarateixen els costos de producció.
- Cal clarificar una estratègia de Comunicació al públic amb l'objecte de reduir els impactes econòmics innecessaris. A tall d'exemple, l'episodi de la crisi de l'E-Coli produí nombroses pèrdues econòmiques a països membres (l'Estat Espanyol en va ser un), que finalment van resultar lliures de tota culpa.

Avaluació de l'Autoritat Europea de Seguretat Alimentària (EFSA) i de la Legislació General Alimentària (LGA) en la revisió del Reglament (CE) núm. 178/2002

L'estudi d'avaluació reflecteix que la valoració global de l'EFSA és positiva per part dels Estats membre. Es valora com a instrument d'assessorament dels Estats en matèria de seguretat alimentària, millora de la coordinació, i revaloritza el sector alimentari europeu a través de la seva política de transparència. Les normes de l'EFSA han contribuït a una **harmonització encara en curs** dels controls als Estats membre fet que es valora com un reforç al posicionament de la UE davant països tercers.

Punts de millora de l'EFSA:

- Augmentar el personal científic expert independent en alguns països. Actualment manquen científics independents (per a determinades substàncies els científics qualificats treballen ja per a les empreses responsables o la seva competència), fet que pot implicar problemes legals en cas d'intervenció de mercaderies. Això pot ser una trava en el comerç de la UE.
- Millorar l'eficiència introduint millores en la legislació sectorial que imposa la revisió de moltes substàncies
- Millorar la coherència amb els cossos científics dels països membres i de països tercers.
- A l'avaluació no s'aborden propostes per incrementar el paper de l'EFSA més enllà de l'assessorament a les autoritats de control nacionals i al seu paper de coordinador en l'àmbit del RASFF.

EN RELACIÓ A LA LEGISLACIÓ GENERAL ALIMENTÀRIA

Valoració General de l'estudi d'avaluació:

- L'estudi d'avaluació conclou que la Legislació General Alimentària (LGA), ha aconseguit els seus objectius fonamentals (protecció de la salut humana i del mercat intern); aconseguint millores considerables en totes les àrees, en comparació amb la situació anterior a Europa, incloent traçabilitat, responsabilitats dels operadors, anàlisi de riscos, transparència, etc.
- Els sistemes ja existents abans de la LGA, han donat lloc a una major harmonització en l'aplicació (BPM, HACCP, verificacions, certificació privada). Aquesta harmonització millorada (legislació secundària, dins de la UE), ha permès una millor focalització dels riscos per a la seguretat alimentària i un funcionament més eficaç del mercat interior.

Valoració de Costos i traves regulatòries:

- En general els costos i traves regulatòries relacionades amb l'aplicació de la legislació alimentària de la UE, en proporció als costos operatius totals i el nombre d'empleats, tendeixen a disminuir a mesura que augmenta la mida de l'empresa.
- Es detecten problemes específics, per a les micro i petites empreses, que inclouen dificultats en la comprensió, interpretació i compliment dels requisits de la legislació alimentària de la UE, en particular pel que fa a la legislació secundària (la legislació específica de cada Estat membre a l'hora de traslladar la legislació comunitària)

Proposta d'avaluació i millora en relació als costos i traves regulatòries:

- **Es fa necessari avaluar l'efecte acumulat de la càrrega regulatòria acumulada de tota la legislació de la UE.** En aquest sentit, un exemple clar és la superposició de les normatives de caire ambiental amb les normatives vinculades a la seguretat alimentària i d'altres.
- Es proposa la introducció d'Exempcions i normes simplificades per a les microempreses (seguint l'exemple del paquet d'higiene que aplica guies en lloc d'un APPCC), amb l'objecte de reduir els costos regulatoris i la càrrega en relació a les obligacions fonamentals derivades de la Legislació General Alimentària.

CONCLUSIONS:

- Més enllà de la Legislació General Alimentària: una major harmonització en la legislació secundària a nivell de la UE té el potencial de permetre una reducció dels costos regulatoris i la càrrega administrativa, a la llum dels problemes trobats en les àrees on l'harmonització és incompleta (per exemple, els materials en contacte amb aliments diferents dels plàstics, contaminants, salmonel·la en els pinsos, la manca de solució tècnica per als aliments transgènics, etc.), caldrà aprofundir en aquest àmbit.
- L'anàlisi de les disposicions bàsiques de la LGA demostra que les mesures i accions de la UE són particularment rellevants per garantir una legislació harmonitzada i un enfocament més global a tota la UE i també en relació amb països tercers. Aquest posicionament és clau a l'hora de promoure un nivell més exigent de normes de seguretat alimentària, també en el context internacional.
- **Les llacunes i deficiències sorgeixen principalment de la interpretació, aplicació i compliment de la LGA en la legislació secundària.** No es detecten vincles entre llacunes normatives o errors sistèmics en els principis i els requisits generals de la Legislació General Alimentària, això no obstant, si que es detecta una manca d'harmonització (per exemple, en la legislació secundària: els contaminants o límits als mateixos, els criteris de seguretat microbiològica, etc.). **Es detecta, per tant, la necessitat de millorar principalment a nivell d'implementació de la legislació secundària en matèria alimentària a nivell de la UE.**